

Tämän menetelmän käyttämiseksi pitää olla riittävästi taustatietoa. Se edellyttää tutustumista opintopaketin luvun 4 teksti- ja videoaineistoon.

KETKÄ PUHUVAT AAMUPIIRISSÄ -KARTOITUS

Tutkimukset osoittavat, että saatujen puheenvuorojen määrissä on eroja sukupuolten välillä päiväkodeissakin. Erityisesti päiväkodissa kyse on siitä, mitä aikuiset ja päiväkodin muodostunut kulttuuri sallii, kenen sallitaan puhuvan ja millä äänenvoimakkuudella.

Tavoite: Ottaa selvää, miten puheenvuorot ryhmässä jakautuvat

Tilan ottaminen, kuulluksi tuleminen ja se, että tuntee omilla mielipiteillä olevan merkitystä, on tärkeää jo päiväkodissa. Tasa-arvoinen puheenvuorojen jakaminen antaa tilaa kaikkien äänille, tukee muiden mielipiteiden kunnioittamista ja antaa mahdollisuuden lapsille ilmaista itseään turvallisesti.

TUTKI MUUTAMIEN AAMUPIIRIEN AIKANA, KUKA SAA JA OTTAA PUHETILAA

Valmistautuminen

- Tee lapsista nimilista
- Tee selväksi mihin havainnoinnissa tulisi kiinnittää huomiota esim.
- Puheenvuoron ottaminen, vaatiminen (viitaten tai sanallisesti pyytäen) tai sen saaminen kasvattajalta
- Toisen lapsen tai kasvattajan keskeyttäminen
- Kasvattajan antama positiivinen palaute
- Avoimet kysymykset tai kyllä/ei-kysymykset
- Käskyn saaminen
- Tee selväksi, mihin havainnoinnissa tulisi kiinnittää huomiota, kasvattaja on kuitenkin kartoituksen kohteena.
- Työstä kasvattajien kanssa havaintolista tarkkailtavista asioista.

Havainnointi

- Toista havainnointiharjoitus useamman kerran, jotta näet, toistuuko jokin piirre kaavamaisesti.
- Yksi kasvattajista asettuu aamupiiri sivulla havainnoimaan ja tekemään muistiinpanoja.
- Kirjoita heti havainnoinnin päättymisen jälkeen ylös kaikki asiat, jotka tulivat mieleen tarkkailun aikana.
- Tee havainnoista yhteenveto.

Havainnoinnin analyysi ja toimenpiteiden asettaminen

Analysoikaa tuloksia henkilökunnan kanssa.

- Mistä tulokset mielestänne kertovat?
- Mistä tulokset johtuvat?
- Tutki, suhtautuvatko kasvattajat eri tavalla tyttöihin ja poikiin. Vaikuttiko kasvattajan sukupuoli tilanteisiin?

Seuranta

Toista havainnointiharjoitus, kun olette kehittäneet uusia menetelmiä ja toimintatapoja. Tarkkailkaa muutosta esimerkiksi kaksi kertaa vuodessa.

